

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ I

Thời gian làm bài: 90 phút

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)

Đọc văn bản trên và thực hiện những yêu cầu :

Lễ hội Ok Om Bok

Hàng năm, Lễ hội Ok Om Bok được tổ chức, nhằm bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào Khmer Nam Bộ. Năm nay, Lễ hội Ok Om Bok - Đua ghe ngo Sóc Trăng lần thứ IV khu vực Đồng bằng sông Cửu Long diễn ra trong 7 ngày (từ ngày 5 đến ngày 11/11) với nhiều hoạt động văn hóa, nghệ thuật, thể thao đặc sắc.

Sóc Trăng là tỉnh có đông đồng bào Khmer nhất cả nước với hơn 400.000 người, chiếm gần 31% dân số cả tỉnh. Người Khmer ở đây coi Mặt Trăng là một vị thần điều tiết mùa màng trong năm. Vì vậy, cứ vào khoảng giữa tháng 10 âm lịch hàng năm, cũng là những ngày cuối mùa mưa và là thời gian thu hoạch hoa màu đủ loại, trong đó có lúa nếp là sớm nhất, họ lấy lúa nếp làm thành cốm dẹp cùng các hoa màu khác để làm lễ vật cúng Mặt Trăng. Nghi thức lễ được tiến hành vào tối 15/10 âm lịch, khi mặt trăng lên cao, mọi người tập trung tại sân chùa hay sân nhà để làm lễ. Người ta cắm hai cây trúc và dùng lá dừa làm hình cái cổng vòm, trên cổng có giăng [...] Cúng xong, mọi người quây quần cùng thu lộc các đồ cúng để hưởng phước, các em nhỏ thì vui chơi, múa hát cho đến đêm khuya.

Trong Lễ hội Ok Om Bok, Hội đua ghe ngo cũng là hoạt động mà bà con Khmer Nam Bộ mong chờ. Đua ghe ngo là nghi thức truyền thống tiễn đưa thần nước, sau mùa gieo trồng về với biển cả, cũng là nghi thức tôn giáo tưởng nhớ rằng thần rắn Nagar xưa biến thành khúc gỗ để đưa Phật qua sông. Chiếc ghe ngo là vật dụng được người Khmer và nhà chùa coi là linh thiêng, cũng là tài sản quý của cả phum sóc, được bảo quản cẩn thận tại chùa. Trước kia, mỗi năm ghe ngo được hạ thủy một lần vào ngày lễ hội Ok Om Bok. Ghe ngo có chiều dài khoảng 22 đến 26 m, mỗi ghe có từ 50 - 60 tay bơi. Nguyên bản chiếc ghe ngo là loại thuyền độc mộc lớn, làm từ thân cây gỗ tốt. Ngày nay, ghe ngo được đóng bằng nhiều tấm ván dài ghép lại với nhau. Ghe ngo có mũi và lái cong, thân được trang trí hoa văn sắc sỡ, đầu ghe có hình con thú biểu trưng cho ghe và chùa của mình. Giữa lườn ghe người ta đặt một cây dài từ đầu đến cuối thân ghe gọi là cây cần câu nhằm giữ thăng bằng và làm cho ghe có sức bật tốt khi bơi. Để có thể bước vào cuộc đua ghe ngo sôi nổi, công tác chuẩn bị được tiến hành rất chu đáo. Từ việc sửa chữa, đóng ghe ngo mới, sơn vẽ hoa văn lại trên thân ghe cho đến tập luyện bơi. Đặc biệt, các chùa Khmer có đội ghe ngo tham gia còn tổ chức một nghi lễ rất quan trọng, đó là lễ hạ thủy. Ngày nay, nghi lễ hạ thủy không chỉ được thực hiện một lần vào dịp Lễ hội Ok Om Bok - Đua ghe ngo như trước, mà có khi nhiều lần trong năm (tùy theo điều kiện của các chùa) để tham gia các giải đua cấp huyện nhằm kiểm tra đội ghe, hướng tới giải đua của tỉnh. Đối với đồng bào Khmer Nam Bộ, lễ hạ thủy ghe ngo vừa mang tính truyền thống, vừa mang yếu tố tâm linh, góp phần vào sự đa dạng văn hóa và phát triển xã hội.

Năm nay, Lễ hội Ok Om Bok - Đua ghe ngo được tổ chức trong 7 ngày, với nhiều hoạt động hấp dẫn [...] Điểm nhấn của Lễ hội chính là Giải Đua ghe ngo với 2 nội dung thi đấu 1.000m đối với nữ, 1.200m đối với nam diễn ra trong 2 ngày 10 và 11/11.

Những năm gần đây, Lễ hội Ok Om Bok - Đua ghe Ngo ở Sóc Trăng ngày càng được tổ chức quy mô, đi vào chiều sâu hơn. Lễ hội chính là dịp tăng cường các mối quan hệ cộng đồng để đồng bào các dân tộc ở Sóc Trăng ngày càng gắn kết, thi đua lao động sản xuất, xây dựng quê hương giàu đẹp

(Theo Thạch Nhi)

Hãy chọn đáp án đúng những câu sau đây:

Câu 1. Phương thức biểu đạt chính của văn bản trên là:

- A. Nghị luận
- B. Tự sự
- C. Thuyết minh
- D. Miêu tả

Câu 2. Trong văn bản, người Khmer quan niệm vị thần nào điều tiết mùa màng trong năm?

- A. Mặt Trăng
- B. Mặt Trời
- C. Thần Nước
- D. Thần Rắn

Câu 3. Theo văn bản, chiếc ghe ngo là vật dụng được người Khmer bảo quản tại đâu?

- A. Nhà riêng
- B. Nhà bảo tàng
- C. Nhà truyền thống
- D. Nhà chùa

Câu 4. Đua ghe ngo là nghi thức truyền thống tiền đũa....., sau mùa gieo trồng về với biển cả, cũng là nghi thức tôn giáo tưởng nhớ rằng thần rắn Nagar xưa biến thành khúc gỗ để đưa Phật qua sông

- A. Thần Sông
- B. Thần Nước
- C. Thần Biển
- D. Thần Rắn

Câu 5. Vì sao nhan đề của văn bản là Lễ hội Ok Om Bok mà không phải là Lễ hội Ok Om Bok - Đua ghe ngo?

- A. Vì đây là lễ hội của đồng bào Khmer ở Sóc Trăng
- B. Vì hoạt động đua ghe ngo không diễn ra năm nay
- C. Vì đua ghe ngo chỉ là một hoạt động trong lễ hội
- D. Vì điểm nhấn của lễ hội chính là Giải Đua ghe ngo

Câu 6. Sự kết hợp giữa thuyết minh với miêu tả trong văn bản trên đã đem đến hiệu quả gì?

- A. Thông tin được đề cập cụ thể, sinh động và dễ hình dung hơn.
- B. Nội dung được đề cập giàu tính thẩm mỹ và tính hư cấu hơn.
- C. Văn bản có đầy đủ đặc điểm của phong cách ngôn ngữ báo chí.
- D. Văn bản thể hiện rõ nét văn hóa của người dân ở Sóc Trăng.

Câu 7. Những thông tin nào ở cột B đúng với nội dung được nêu ở cột A?

A	B
Chiếc ghe ngo	a/ chiều dài khoảng 30 mét
	b/ nghi thức truyền thống tiễn đưa thần Nước

	c/ thuyền độc mộc lớn, làm từ thân cây gỗ
	d/lễ hạ thủy ghe ngo mang yếu tố tâm linh
	e/có mũi và lái cong, thân được trang trí hoa văn sắc sảo
	g/ đầu ghe có hình con thú biểu trưng cho ghe và chùa
	h/tượng trưng cho thần Rắn Na –ga khi qua sông
	i/ giữa lườn ghe đặt một cây dài từ đầu đến cuối thân ghe

Hãy trả lời những câu sau đây:

Câu 8. Đề tài của văn bản trên là gì? Dựa vào yếu tố nào để nhận biết điều đó?

Câu 9. Hãy chỉ ra tác dụng của những dòng in đậm trong văn bản trên.

Câu 10. Viết đoạn văn (khoảng 3 - 4 câu) nêu suy nghĩ của anh/chị về Lễ hội Ok Om Bok.

II. PHẦN VIẾT (4.0 điểm)

Từ văn bản trên, anh/chị hãy viết bài văn nghị luận về ý nghĩa việc giữ gìn lễ hội trong đời sống tinh thần của người Việt Nam.

-----Hết-----

- Học sinh không được sử dụng tài liệu.
- Giám thị không giải thích gì thêm.

HƯỚNG DẪN CHẤM KIỂM TRA CUỐI HỌC KỲ I

Năm học: 2022 – 2023

Môn: Ngữ văn – Lớp 10

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I	Độc hiểu		6.0
	1	Đáp án : C	0.5
	2	Đáp án : A	0.5
	3	Đáp án : D	0.5
	4	Đáp án : B	0.5
	5	Đáp án : C	0.5
	6	Đáp án : A	0.5
	7	Đáp án : a-b-c-d-e-g-i	0.5
	8	- Đề tài: viết về lễ hội của đồng bào Khmer Nam Bộ - Dựa vào nhan đề của bài để nhận biết được. Hướng dẫn chấm: + Học sinh trả lời như Đáp án: 1,0 điểm. + Trả lời được đúng một trong hai ý: 0,5 điểm	1.0
	9	- Tác dụng: khái quát về nội dung của văn bản; giúp người đọc có cái nhìn toàn diện về tác phẩm trước khi bước vào tìm hiểu kĩ tác phẩm. Hướng dẫn chấm: + Học sinh trả lời như Đáp án: 0,75 điểm. + Trả lời được đúng một trong 2 ý: 0,5 điểm	0.75
10	- Là lễ hội lớn trong năm của người Khmer - Được tổ chức vào thời điểm kết thúc vụ mùa để tỏ lòng biết ơn đối với Mặt Trăng, vị thần thiên nhiên đã giúp đỡ họ trong việc bảo vệ mùa màng, điều hòa thời tiết, đem lại cây trái tốt tươi và sự no ấm. - Lễ hội này mang ý nghĩa nhân văn sâu sắc trong đời sống tinh thần của đồng bào Khmer ở các tỉnh Nam bộ. Hướng dẫn chấm: + Nội dung: HS có thể diễn đạt tương đồng, đảm bảo có nhận xét, thái độ, tình cảm phù hợp. + Hình thức đúng một đoạn văn 3-4 câu..	1.0	

II	PHẦN VIẾT		4.0
	Viết bài văn nghị luận về ý nghĩa việc giữ gìn lễ hội trong đời sống tinh thần của người Việt Nam.		
	a	<i>Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận XH</i>	0.25
	B	- Xác định được kiểu bài , NL về một vấn đề xã hội Hướng dẫn chấm: - Học sinh xác định đúng kiểu bài: 0,5 điểm. - Học sinh xác định chưa đúng kiểu bài: không cho điểm	0.5
	c	<i>Triển khai vấn đề</i> - Vận dụng các kĩ năng dùng từ, viết câu, tạo sự gắn giữa các luận điểm, giữa các bằng chứng với lí lẽ, các thao tác lập luận để phân tích...	2.5
		- Giới thiệu vấn đề xã hội cần nghị luận, nêu ý nghĩa, tầm quan trọng của vấn đề	0.5
		- Giải thích về ý nghĩa vấn đề nghị luận - Thể hiện nhận thức, quan niệm, thái độ, lập trường của người viết về vấn đề nghị luận - Làm sáng tỏ vấn đề bằng các lí lẽ, bằng chứng phù hợp. Hướng dẫn chấm: + Học sinh thể hiện đầy đủ, sâu sắc: 1,5 điểm. + Học sinh thể hiện chưa đầy đủ hoặc chưa sâu sắc: 1,0 điểm - 1,25 điểm. + Học sinh thể hiện chung chung, chưa rõ các biểu hiện, chưa đánh giá: 0,75 điểm - 1,0 điểm. + Học sinh thể hiện sơ lược, không rõ các biểu hiện, chưa đánh giá: 0,25 điểm - 0,5 điểm.	1.5
		Liên hệ với thực tiễn; vận dụng kiến thức để đánh giá, làm nổi bật vấn đề cần nghị luận. Hướng dẫn chấm: + Học sinh trình bày được 2 ý: 0,5 điểm. + Học sinh trình bày được 1 ý: 0,25 điểm.	0.5
		d	<i>Chính tả, ngữ pháp</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt. Hướng dẫn chấm: <i>Không cho điểm nếu bài làm mắc quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.</i>
	e	<i>Sáng tạo</i>	0.5

	<p>Có sáng tạo trong diễn đạt sâu sắc; Lập luận rõ ràng, gãy gọn, bài văn giàu sức thuyết phục.</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <ul style="list-style-type: none">- Đáp ứng được 2 yêu cầu trở lên: 0,5 điểm.- Đáp ứng được 1 yêu cầu: 0,25 điểm.	
Tổng điểm		10.00